

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: ЈУЛ 2020. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ**

I - ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Према важећим прописима који се односе на опорезивање добити правних лица, порез по одбитку плаћа се на:**
 - a) приходе остварене на иностраном тржишту
 - b) приходе исплаћене пословној јединици страног правног лица регистрованој у БиХ
 - c) приходе исплаћене страном правном лицу
 - d) сва плаћања по основу услуга извршених од страног правног лица

- 2. У току једног мјесеца, порески обвезник у систему ПДВ-а фактурисао је опорезиве услуге у вриједности од 100.000 КМ (не рачунајући ПДВ), од чега је у истом мјесецу наплаћено 50%, евидентирао улазне фактуре по основу опорезивих набавки у износу од 50.000 КМ (не рачунајући ПДВ), од чега је у истом мјесецу плаћено 50% и извршио плаћања у износу од 10.000 КМ према ино добављачу ангажованом на пружању консултантских услуга. Стопа ПДВ-а је 17%. Обавеза за ПДВ за посматрани мјесец износи:**
 - a) 8.500
 - b) 4.250
 - c) 6.800
 - d) 2.550

- 3. Предмет опорезивања акцизом у БиХ су:**
 - a) произведени акцизни производи који се налазе на складишту произвођача
 - b) увезени акцизни производи
 - c) произведени акцизни производи који су први пут стављени у промет
 - d) сваки промет акцизних производа

- 4. Обвезницима пореза на добит не сматрају се:**
 - a) непрофитна правна лица
 - b) комерцијална пољопривредна газдинства
 - c) осигуравајућа друштва
 - d) стална мјеста пословања која организационо припадају страним правним лицима

- 5. У случају финансијског лизинга, у основицу за обрачун ПДВ-а улазе:**
 - a) само фактурна вриједност предмета лизинга
 - b) набавна вриједност предмета лизинга и камата по уговору о лизингу
 - c) фактурна вриједност предмета лизинга, обавезно учешће уплаћено на почетку трајања уговора о лизингу од стране корисника и трошкови обраде уговора
 - d) процијењена фер вриједност предмета лизинга

6. Као врсте јавних прихода у систему индиректног опорезивања појављују се:

- a) путарине
- b) порез по одбитку
- c) порез на додату вриједност
- d) акцизе

7. Инвеститор у дужничке хартије од вриједности остварује право на:

- a) учешће у доношењу пословних политика емитента
- b) фиксни или варијабилни принос на инвестиције у хартије од вриједности
- c) учешће у расподјели ликвидационе масе емитента
- d) поврат инвестираних средстава у уговореном року

8. Предузетничку радњу у форми додатне дјелатности могу основати:

- a) пензионери
- b) лица која се налазе у сталном радном односу на пуно радно вријеме
- c) студенти
- d) било које физичко лице које није у радном односу

9. Укупни приходи привредног друштва у периоду износе 1.000.000 КМ, укупни расходи 900.000 КМ, унапријед плаћени расходи 10.000 КМ а обрачунати и нефактурисани приходи 20.000 КМ. Друштво је у току периода извршило плаћање аконтације пореза на добит у износу од 5.000 КМ. Између прихода и расхода у билансу успјеха друштва и порески допуштених прихода и расхода нема никаквих разлика. Стопа пореза на добит износи 10%. Расходи по основу пореза на добит у периоду износе:

- a) 6.000
- b) 5.000
- c) 11.000
- d) 10.000

10. Принцип благајне из Закона о порезу на доходак подразумијева да се пореска основица за опорезивање самосталне дјелатности рачуна као разлика између:

- a) наплаћених прихода и плаћених расхода утврђених у складу са рачуноводственим прописима
- b) прилива и одлива готовине у и из самосталне дјелатности
- c) наплаћених прихода и плаћених расхода утврђених у складу са пореским прописима
- d) обрачунатих (зарађених) прихода и насталих расхода у пореском периоду

11. Код акционарских друштава и друштава с ограниченом одговорношћу, скупштина друштва је надлежна за:

- a) усвајање годишњег финансијског извјештаја друштва
- b) предлагање годишњег финансијског извјештаја друштва
- c) одлучивање о распореду добити, односно начину покрића губитка
- d) предлагање одлуке о распореду добити, односно начину покрића губитка

12. Одбор за ревизију може се формирати код:

- a) друштва са неограниченом солидарном одговорношћу
- b) друштва са ограниченом одговорношћу (д.о.о.)
- c) командитнога друштва
- d) акционарског друштва (а.д.)

- 13. Код акционарских друштава и друштава с ограниченом одговорношћу, повећање основног капитала из властитих средстава може се вршити из:**
- a) фонда резерви
 - b) акумулисане добити
 - c) добити текуће године
 - d) ревалоризационих резерви
- 14. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, нултом стопом опорезује се:**
- a) промет непокретне имовине
 - b) промет финансијских услуга
 - c) увоз добара
 - d) извоз добара
- 15. Порески обвезник је примио рачуне од добављача на укупан износ од 23.400 КМ (20.000 КМ плус 3.400 КМ ПДВ-а), од чега се на: испоруку горива за теретна возила односи износ од 10.000 КМ (без ПДВ-а), испоруку горива за путничке аутомобиле односи износ од 2.000 КМ (без ПДВ-а), резервне дијелове за теретна возила односи износ од 4.000 КМ (без ПДВ-а), те конзумацију хране и пића односи износ од 4.000 КМ (без ПДВ-а). Порески обвезник по наведеном рачуну нема право на одбитак улазног ПДВ-а у износу од:**
- a) 1.020 КМ
 - b) 1.360 КМ
 - c) 2.380 КМ
 - d) 3.400 КМ
- 16. Основицу пореза на доходак представља разлика између укупних опорезивих прихода стечених у једном пореском периоду и укупних одбитака који се могу признати у вези са стицањем тог прихода. Притом, приходи и расходи на основу којих се утврђује опорезиви доходак утврђују се према:**
- a) начелу наставка догађаја
 - b) начелу претпоставке неограниченог пословања
 - c) начелу благајне
 - d) ништа од претходно наведеног
- 17. Према закону о порезу на доходак, у приход од самосталне дјелатности укључују се приходи из:**
- a) предузетничке дјелатности
 - b) самосталних занимања
 - c) капиталних добитака
 - d) пољопривреде, шумарства и риболова
- 18. Према Закону о облигацијама у БиХ, цесија је обавезно правни посао у који су укључени цесус, цесионар и цедент, а за чију правну ваљаност:**
- a) није потребна сагласност цедента или уступитеља потраживања
 - b) није потребна сагласност цесионара или приматеља потраживања
 - c) није потребна сагласност цесуса или дужника
 - d) потребна је сагласност свих страна

19. Према Закону о порезу на добит у Републици Српској у обрачун пореске основице не укључују се:

- a) дивиденда и удјели у добити у другом резидентном правном лицу, ако се исплаћују из добити на коју је обрачунат и плаћен порез на добит
- b) добици од продаје сталних материјалних средстава
- c) добици од продаје хартија од вриједности
- d) добици утврђени директно у капиталу

20. Према законима о порезу на добит у БиХ, ако другачије није прописано ратификованим међународним уговорима о избјегавању двоструког опорезивања, порез по одбитку обрачунава се по основи исплате или на други начин измирене:

- a) дивиденде и удјеле у добити
- b) камате
- c) накнада за ауторска права и друга права интелектуалног власништва
- d) ништа од претходно наведеног

ЕСЕЈИ:

Есеј број 1:

Минимални износ основног капитала отвореног акционарског друштва износи 50.000 КМ. Друштво је у свом билансу стања на крају претходног обрачунског периода исказало следеће вриједности које припадају властитом капиталу:

- основни капитал 60.000 КМ
- ревалоризационе резерве 100.000 КМ
- нереализовани губици на финансијским средствима расположивим за продају 50.000 КМ
- губитак текућег периода 100.000
- нераспоређени добитак из ранијих година 200.000

На редовној скупштини одржаној у марту текуће године, скупштина акционара донијела је одлуку да се сав добитак расположив за расподјелу исплати акционарима, те да се формирају статутарне резерве у висини до 5% основног капитала друштва.

Ваш задатак је да:

- a) утврдите износ добитка расположивог за расподјелу у корист акционара и објасните редослијед распореда финансијског резултата, у складу са прописима о пословању привредних друштава **(5 бодова)**
- b) објасните разлику између отвореног и затвореног акционарског друштва **(5 бодова)**
- c) објасните утицај пореских прописа којима се уређује питање опорезивања добити привредних друштава на обим права која власници имају у односу на расподјелу финансијског резултата друштва **(5 бодова)**

Есеј број 2:

Опишите поступак састављања и подношења годишњих финансијских извјештаја у БиХ (основа за састављање, потписивање, одговорности, надлежности и рокови у погледу састављања, подношења и коначног усвајања финансијских извјештаја).

ЗАДАЦИ:

Задатак број 1.:

Самостални предузетник регистрован за обављање трговачке дјелатности пословне књиге води по систему двојног књиговодства, а пореску основицу за обрачун пореза на доходак од самосталне дјелатности утврђује на основу принципа благајне. У току једне пословне године у његовим пословним књигама исказане су следеће позиције:

- приходи од продаје робе у износу од 100.000 КМ
- набавна вриједност продате робе у износу од 80.000 КМ
- набавна вриједност залиха робе на почетку године у износу од 10.000 КМ
- набавна вриједност залиха робе на крају године у износу од 15.000 КМ
- потраживања од купаца на почетку године у износу од 10.000 КМ
- потраживања од купаца на крају године у износу од 5.000 КМ
- обавезе према добављачима за робу на почетку године у износу од 20.000 КМ
- обавезе према добављачима за робу на крају године у износу од 10.000 КМ
- трошкови бруто зарада у износу од 5.000 КМ
- обавезе за бруто зараде на почетку и на крају године у износу од 3.000 КМ

Предузетник је у току године кроз аконтације платио порез на доходак у висини од 600 КМ. Стопа пореза на доходак је 10%.

Ваш задатак је да:

- а) израчунате укупан износ обавеза за порез на доходак за посматрану пословну годину и износ преостале пореске обавезе / више плаћеног пореза који би требао бити исказан у годишњој пореској пријави за порез на доходак **(10 бодова)**
- б) објасните како би власник предузетничке радње приликом попуњавање своје годишње пореске пријаве за порез на доходак требао да поступи ако је у току године са пословног рачуна регистроване дјелатности на основу нето дохотка од самосталне дјелатности подигао износ од 6.000 КМ **(5 бодова)**

Задатак број 2:

Друштво «А», обвезник ПДВ-а, у периоду 1.1.-31.1.2020. године имало је следеће испоруке и набавке добара и услуга, и то:

- Пружило услуге закупа пословног простора који се налази у Словенији, предузећу са сједиштем у Словенији, у износу од 2.000 КМ (без ПДВ-а),
- Продао робу другим обвезницима ПДВ-а у износу од 50.000 КМ (без ПДВ-а), од чега се на обрачунате затезна камате односи износ од 2.000 КМ,
- Извезло робе из БиХ у износу од 30.000 КМ (без ПДВ-а),
- Продао робе особама које нису обвезници ПДВ-а у износу од 10.000 КМ (без ПДВ-а),
- Набавило робе за потребе даљње продаје у износу од 35.100 КМ (30.000 КМ плус 5.100 КМ ПДВ-а)
- Набавило услуга (струја, пошта, телефон) за пословне потребе у износу од 23.400 КМ (20.000 КМ плус 3.400 КМ)
- Набавило горива за теретна возила у износу од 2.340 КМ (2.000 КМ плус 340 КМ ПДВ-а)
- Набавило добра за топли оброк и исхрану запослених на раду у износу од 5.850 КМ (5.000 КМ плус 850 КМ ПДВ-а)

Из претходних пореских периода порески обвезник преноси порески кредит у износу од 1.000 КМ.

Од Вас се тражи да израчунате и одговорите на следеће:

- а) Колико треба износити обрачунати излазни ПДВ за период 1.1.-31.1.2020. године?
- б) Колико треба износити улазни ПДВ с правом одбитка за период 1.1.-31.1.2020. године?
- с) Да ли је порески обвезник исказао пореску обавезу или пореску претплату за период 1.1.-31.1.2020. године и у којем износу?
- д) Да ли порески обвезник има обавезу плаћања ПДВ-а или порески кредит за период 1.1.-31.1.2020. године и у којем износу?